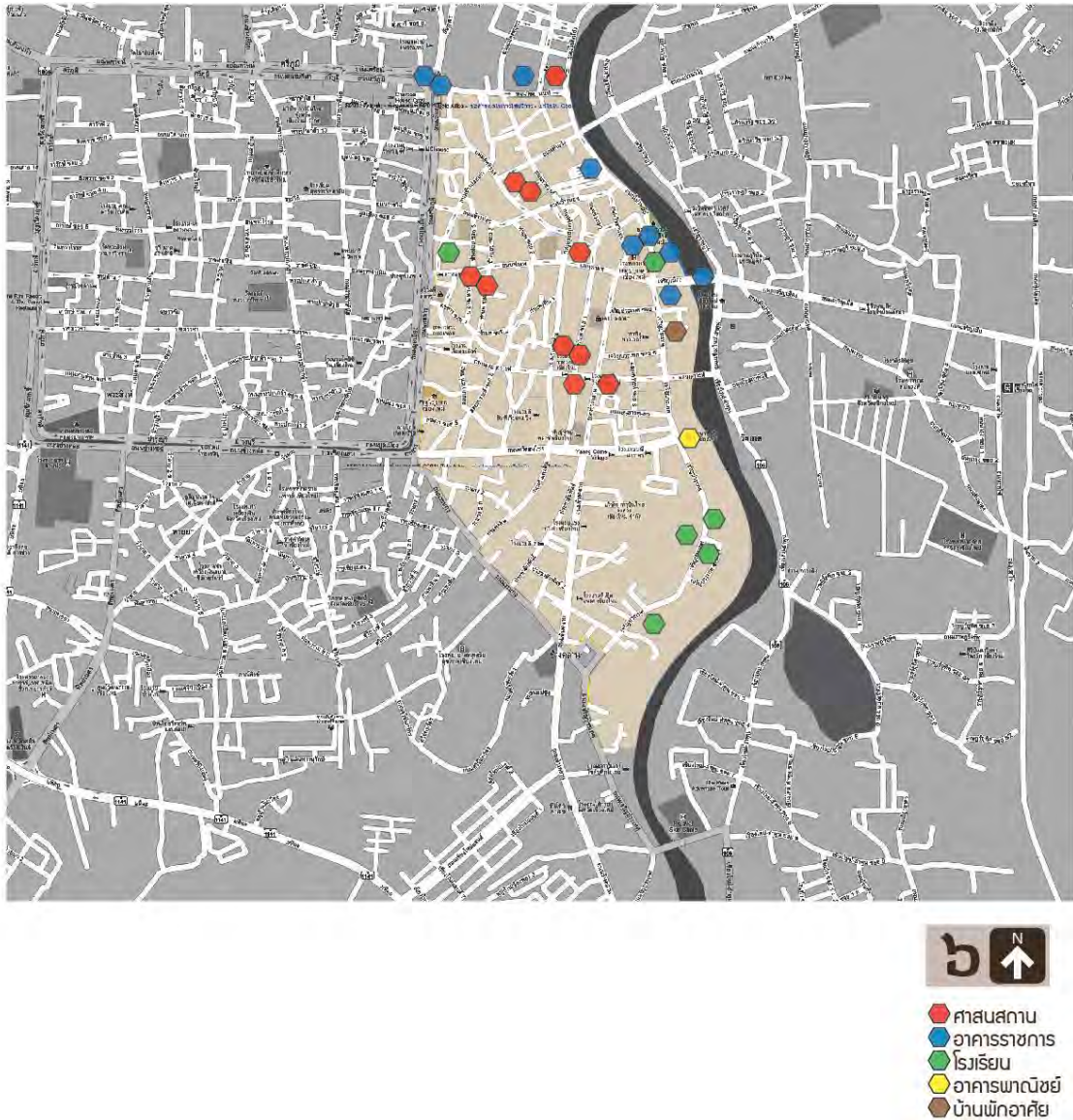

แผนที่แสดงตำแหน่งสถาปัตยกรรมที่เลือกศึกษาด้านทิศตะวันออกจรดแม่น้ำปิงของเมืองเชียงใหม่

๓.๖ สถาปัตยกรรมด้านทิศตะวันออกจรดแม่น้ำปิงของเมืองเชียงใหม่

พื้นที่ทิศตะวันออกนอกกำแพงเมืองเป็นที่ตั้งของชุมชนบ้านฮ่อม บ้านช้างม้อย ย่านกาดหลวง และย่านการค้าบริเวณถนนช้างคลานและถนนเจริญประเทศมาตั้งแต่อดีต เพราะเป็นพื้นที่เชื่อมต่อระหว่างท่าเรือสินค้าและเมือง จึงทำให้มีความเจริญเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในระยะเวลาประมาณ ๑๐๐ ปีที่ผ่านมา

จากเพิงร้านค้าและเสื่อคนแป ถูกปรับเปลี่ยนเป็นห้องแถวอาคารพาณิชย์เกือบหมด อาคารเก่าที่เหลืออยู่ ไม่ได้รับการบูรณะเท่าที่ควรและมีแนวโน้มว่าจะถูกรื้อไปสิ้น

ชุมชนบ้านฮ่อม

เป็นชุมชนชาวไทยวนถูกกวาดต้อนมาจากเมืองเชียงแสน เมื่อประมาณปีพุทธศักราช ๒๓๓๙ ในสมัย พระเจ้ากาวิละ ในอดีตชาวบ้านฮ่อมมีเอกลักษณ์พิเศษทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม การแต่งกาย และ อาหารการกินของตน ในชุมชนมีศาลเจ้าพ่อบ้าน มีวัดพันตอง วัดบุพพาราม และวัดลอยเคราะห์ล้อมอยู่ เดิมมีเรือนกาแลและเรือนแบบพื้นเมืองอยู่หลายหลัง แต่ถูกรื้อถอนไปเกือบหมด ปัจจุบันคนในชุมชน พยายามฟื้นฟูกิจกรรมทางวัฒนธรรมประเพณี หลายอย่าง

พิพิธภัณฑสถานไปรษณียากร

เป็นที่ทำการไปรษณีย์แม่ปิงของเมืองเชียงใหม่ สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๕ การสื่อสารแห่งประเทศไทย ได้ปรับเป็นพิพิธภัณฑสถานเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๓๓ เป็นอาคารคอนกรีต 2 ชั้น มีรูปแบบเป็นตึกแบบ ตะวันตก (Neo-classic style) มุขด้านหน้าตกแต่งงดงามเป็นพิเศษด้วยการตกแต่งคิ้วบัวเสาและ ระเบียงชั้นบน รวมทั้งมีบัวคานตัวอาคาร ช่องหน้าต่างเดิมเป็นไม้และมีบานเกล็ดระบายอากาศ เป็น โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก

สถานีตำรวจภูธรแม่ปิง

สร้างเมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๗๒ มีรูปแบบสถาปัตยกรรมอิทธิพลแบบโคโลเนียลที่เป็นที่นิยมมาก่อนในสุมาตราและปีนังซึ่งเป็นพื้นที่อาณานิคมของอังกฤษ คนแถบนั้นเรียกว่าทรง “กะหลาป่า” แต่คนไทยนิยมเรียกว่าทรงปั้นหย่า รูปแบบนี้ได้แพร่หลายในการออกแบบก่อสร้างอาคารราชการต่างๆ ในกรุงเทพฯ ก่อนแพร่มาสู่เชียงใหม่และหัวเมืองต่างๆ โครงสร้างหลักอาคารเป็นไม้รองรับด้วยเสาและคานคอนกรีตเสริมเหล็ก รวมทั้งส่วนบันไดทางขึ้น เดิมมีห้องขังอยู่ชั้นบน ปัจจุบันไม่มีการขังผู้ต้องหาบนอาคาร ลักษณะพิเศษคือหน้าจั่วตกแต่งแบ่งช่องลายบานเกล็ด ราวระเบียงมีโครงสร้างลวดลายแบบเรขาคณิต ที่นิยมกันมากในสมัยนั้น ฝาผนังเป็นไม้แผ่นตีซ้อนตามนอน หลังคามุงด้วยกระเบื้องซีเมนต์

บ้านหลวงโยนธการ

เป็นอาคาร 2 ชั้นสถาปัตยกรรมอิทธิพลโคโลเนียล (Colonial style) หรือขนมปังขิง ฝั่งเรือนเป็นแบบตะวันตก มีเฉลียง (Veranda) และระเบียง (Balcony) รอบห้องอาคาร ชั้นบนเป็นเรือนไม้แบบล้านนาพัฒนามาจากรูปแบบเรือนกาแล มีหลังคาซ้อนชั้นประยุกต์แบบวัดพม่า ประดับชายคาด้วยไม้ฉลุ ชั้นล่างเป็นอาคารทรงตึกฝรั่งก่ออิฐฉาบปูนเป็นโครงสร้างผนังรับน้ำหนัก มีซุ้มโค้งกลม ตกแต่งด้วยคิ้วบัวและหัวเสาปูนปั้น สร้างเมื่อปี พุทธศักราช ๒๔๒๐ หันหน้าอาคารไปทางถนนเจริญประเทศ มีความสวยงามทุกด้าน

หอไตรวัดมหาวัน

คุ้มเจ้าแก้วนารัฐ

อาคารเก่าแบบโคโลเนียลบนถนนท่าแพ

อาคารรัตนผลแบบ Neo-classic

หอไตรวัดช้างม้อง

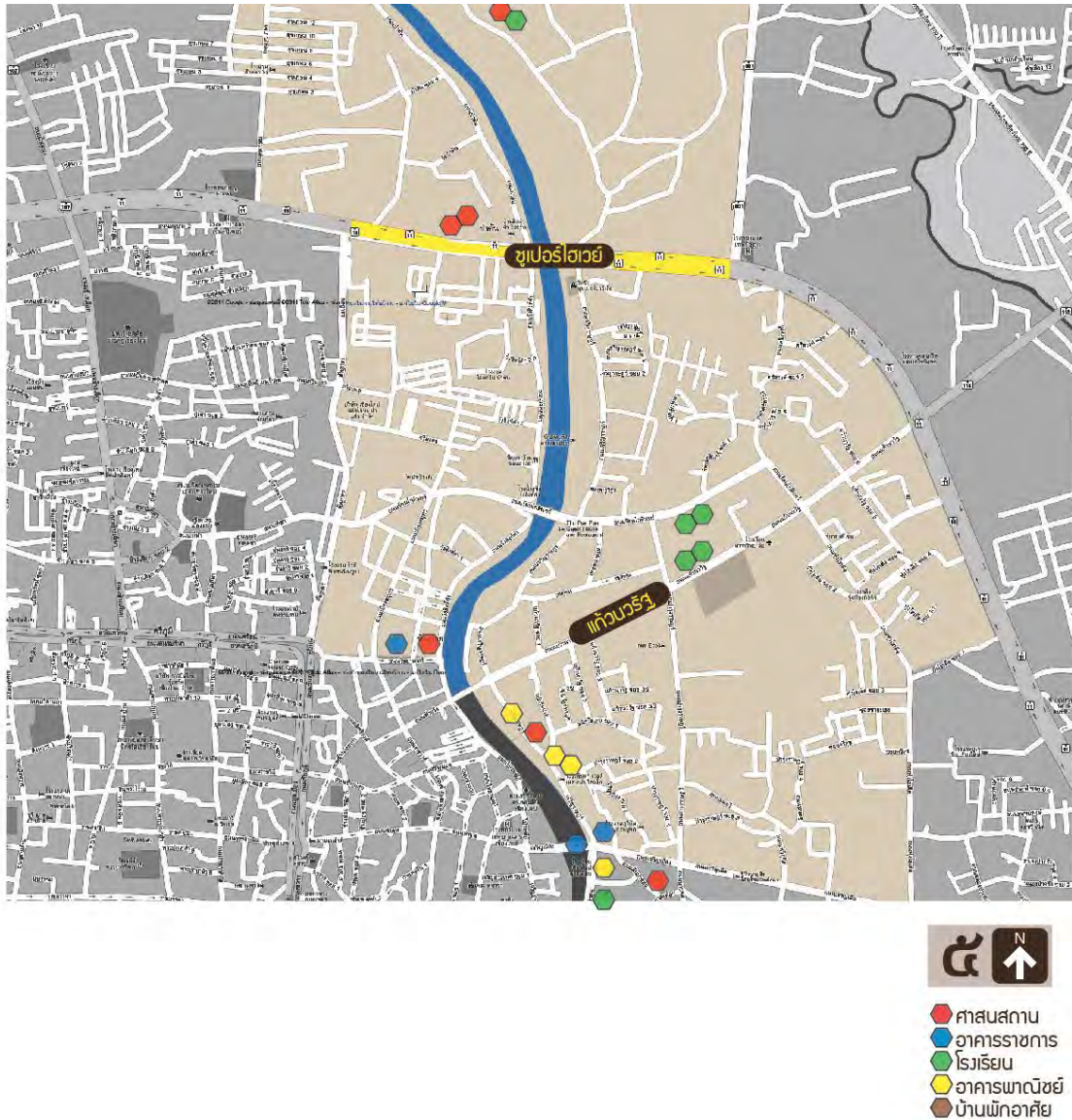
วัดหนองคำ

เจดีย์วัดแสนฝาง

อาคารพาณิชย์แบบโคโลเนียลสี่แยกอุตุ

แผนที่แสดงตำแหน่งสถาปัตยกรรมที่เลือกศึกษาด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของเมืองเชียงใหม่

๓.๗ สถาปัตยกรรมริมแม่น้ำปิงทิศตะวันออกเฉียงเหนือของเมืองเชียงใหม่

เจ้าเมืองเชียงใหม่ในสมัยรัชกาลที่สี่เป็นต้นมาได้มีนโยบายกำหนดให้ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำปิงเป็นทำ
 ขนส่งสินค้าทางเรือและที่อยู่อาศัยของชาวจีน ชาวอินเดีย และชาวอังกฤษ ส่วนริมแม่น้ำปิงฝั่งตะวันตก
 มีชาวพม่า ชาวไทใหญ่ และชาวตะวันตก ภายหลังมีคนจีนขยายหลักแหล่งไปอยู่ทางกาดหลวงมากขึ้น
 ทิศตะวันออกมีความเจริญขึ้นเนื่องจากการเกิดขึ้นของสถานีรถไฟและการตัดถนนเชื่อมโยมมายังทำน้ำ

ถนนสายสำคัญได้แก่ถนนเจริญเมือง และถนนแก้ววรัฐ เป็นเส้นทางเชื่อมโยงไปอำเภอต่างเคียง มีสถานศึกษาโรงพยาบาล และศาสนสถานหลายแห่ง

ชุมชนวัดเกต

เป็นชุมชนย่านการค้าที่เกิดขึ้นตั้งแต่สมันรัชกาลที่ ๔ เมื่อสยามได้ขยายการค้าทั้งในและนอกประเทศ ทำให้มีพ่อค้าเดินทางมาค้าขายในเชียงใหม่จำนวนมาก ทำวัดเกต ทำช้าง และทำแพ เป็นท่าน้ำใหญ่ที่รองรับเรือสินค้าจากอยุธยาและกรุงเทพฯ เมื่อเวลาผ่านไป พ่อชาวจีนจำนวนมากแต่งงานกับสาวเชียงใหม่และตั้งรกรากอยู่ที่วัดเกต พ่อค้าชาวอินเดียและชาวอังกฤษได้มาค้าขายเช่นกัน ย่านวัดเกตจึงมีวัดซิกข์ และโบสถ์คริสต์ เอื้อนแปเป็นเรือนร้านค้าลำานาที่เกิดขึ้นก่อน ภายหลังเรือนร้านค้าแบบจีนเข้ามามีอิทธิพลต่อรูปแบบมากขึ้น และมีการผสมผสานรูปแบบโคโลเนียล (Colonial style) หรือที่เรียกว่าเรือนขนมปังขิง ทำให้มีความงดงาม ช่างก่อสร้างส่วนใหญ่เป็นจีน และชาวไทยใหญ่จากพม่า ในยุคนั้นมีการค้าไม้มากและหาซื้อได้ง่าย

โบสถ์คริสต์จักรที่ ๑

พุทธศักราช ๒๔๐๗ สมัยพระเจ้ากาวิโรสุริยวงศ์เป็นผู้ครองนคร มีฝรั่งคนแรกได้มาถึงเชียงใหม่ ชื่อ แดเนียบ (ดานีเอล) แม็คคิลวารี เมื่อได้ขออนุญาตเจ้าเมืองเชียงใหม่ให้ประกาศคริสต์ศาสนาในนครเชียงใหม่ได้ โดยอนุญาตให้หาเลือกซื้อที่ดินได้ตามความพอใจ จึงมาซื้อที่ดินริมฝั่งแม่น้ำปิงด้านตะวันออก สร้างโบสถ์ไม้ขึ้น ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของโรงเรียนเชียงใหม่คริสเตียน ในปีพุทธศักราช ๒๔๓๒ มีครอบครัวคริสเตียนครอบครัวหนึ่งในสหรัฐอเมริกา ได้บริจาคทุนสร้างโบสถ์คริสต์จักรที่หนึ่งเชียงใหม่ เทเลอร์ พอทเตอร์ สถาปนิกของสภาคริสตจักรได้เป็นผู้ออกแบบ แบบแปลนโบสถ์ได้ชนะการประกวดในสหรัฐอเมริกา ได้รับรางวัลที่ 1 เป็นรูปแบบทันสมัย (Modern) เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก มีช่องกระจกวงกลมเหล็กและไม้ มีรูปทรงสง่าแปลกตา

โรงเรียนปรินส์รอแยล

เป็นโรงเรียนชายแห่งแรกในล้านนาที่สอนแบบตะวันตก ก่อตั้งเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ปีพุทธศักราช ๒๔๓๐ โดยศาสตราจารย์เดวิด กอร์มเลย์ คอลลินส์ มิชชันนารีคนอเมริกันเพรสไบทีเรียน เดิมมีที่ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำปิงที่บ้านวังสิงห์คำ รู้จักกันในนามโรงเรียนชายวังสิงห์คำ ได้ย้ายมายังฝั่งตะวันออกของแม่น้ำปิงในที่กว้างขวางกว่า พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวครั้งยังทรงเป็นสยามมกุฎราชกุมาร ได้เสด็จทรงวางศิลารากอาคารบัลเลอ์ เมื่อพุทธศักราช ๒๔๔๙ และพระราชทานนามโรงเรียนใหม่ว่า "The Prince Royal's College" ในโรงเรียนประกอบไปด้วยอาคารเรียนและบ้านพักประยุกต์แบบโคโลเนียล ส่วนโบสถ์คริสต์เป็นแบบอเมริกัน-นีโอคลาสสิก (American Neo-classic)

สมาคมพ่อค้าจีน

หลังจากเมื่อร้อยกว่าปีที่แล้วที่ชาวจีนได้มาตั้งรกรากและแต่งงานกับคนเชียงใหม่ แต่เพื่อสร้างความสัมพันธ์ทางการค้าและมิตรภาพที่ดีระหว่างชาวจีนในเมืองเชียงใหม่ด้วยกัน จึงทำให้เกิดการสร้างสมาคมขึ้นที่ถนนเมืองสมุทรข้างสโมสรโรตารีประมาณสี่สิบกว่าปีที่ผ่านมา กิจกรรมในสมาคมได้แก่ การจัดเลี้ยงสังสรรค์ พุดคุย เล่นกีฬา อาคารสมาคมสร้างด้วยโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กเป็นอาคารได้รับอิทธิพลตึกฝรั่งหลังคาปั้นหยาดสมการสร้างลายระเบียงแบบจีน รูปแบบเรียบง่ายประหยัด ใช้ช่างจีนมาก่อสร้าง ภายหลังเมื่อชาวจีนยุคแรกๆ ได้ลดจำนวนลงแล้ว กิจกรรมดังกล่าวจึงหมดสิ้นไป ลูกหลานได้ผสมกลมกลืนเป็นชาวเชียงใหม่ไปหมด

บ้านแฮริส

ร้านแกลลอรี

วัดบ้านท่อ

วัดชะขาว

วัดเมืองล้ง

แผนที่แสดงตำแหน่งสถาปัตยกรรมที่เลือกศึกษาด้านทิศใต้ของเมืองเชียงใหม่

๓.๘ ตัวอย่างสถาปัตยกรรมด้านทิศใต้ของเมืองเชียงใหม่

ทิศใต้เมืองเป็นชุมชนที่อยู่อาศัยขนาดใหญ่ ประกอบไปด้วยชุมชนวัวลาย ชุมชมวัดศรีสุพรรณ ชุมชนนันทาราม ชุมชนศรีปิงเมือง และชุมชนข้าวก้อมเป็นหลัก ในอดีตเป็นที่อยู่ของประชากรที่มีความสามารถด้านงานช่างต่างๆ เช่น ช่างเงิน ช่างทอง ช่างถม ช่างรัก ช่างสาน เป็นต้น ในสมัยพื้นเมืองเชียงใหม่หลังตกอยู่ใต้อาณาจักรพม่า พระเจ้ากาวิละได้ชักชวนคนไทเงิน ไทใหญ่ ไทลื้อ เข้ามาอยู่ในพื้นที่นี้จำนวนมาก

ทั้งมีความศรัทธาในพุทธศาสนากันมาก ทำให้ชุมชนเข้มแข็งและสร้างสรรค์หัตถกรรมและวัดอย่างงดงาม

วัดศรีสุพรรณ

วัดศรีสุพรรณเป็นวัดกลางชุมชนช่างโลหะของย่านถนนวัวลาย ชาวบ้านมีฝีมือทางด้านหัตถกรรมการต้องแต่งโลหะ เช่น เงิน ทองเหลือง งานจักสานและเครื่องถม และหัตถกรรมทั่วไปอื่นๆ ด้วยความเจริญของชุมชนอย่างต่อเนื่องทำให้วัดถูกสร้างอย่างงดงามและมีการบูรณะกันมาหลายสมัย สร้างขึ้นเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยพระเมืองแก้วหรือพระเจ้าพิลกปนัดดาธิราชและพระราชมารดา วิหารรูปทรงล้านนาคือมีระนาบหลังคาซ้อนขึ้นทั้งส่วนหน้าและส่วนหลัง มีสัดส่วนแบบพื้นเมืองเชียงใหม่ พระบรมธาตุเจดีย์ พระอุโบสถหลังเดิมสร้างขึ้นภายหลัง พระอุโบสถเงินหลังใหม่เป็นรูปแบบล้านนาประยุกต์ใช้เทคนิคตกแต่งด้วยการต้องลาย (ดุน) ด้วยวัสดุสมัยใหม่คือสแตนเลสและอลูมิเนียมทั้งงดงามดั่งศิลปะเครื่องเงิน

เรือนร้านค้าริมถนนวัวลาย

เรือนร้านค้าพื้นเมืองเดิมพัฒนามาจากการวางสินค้าบนแคร่ การสร้างผาม (เพิง) หรือซุ้มฮ้าน (ร้าน) ริมถนนวัวลาย เมื่อเศรษฐกิจมีการเติบโตสูงมากตั้งแต่ประมาณปีพุทธศักราช ๒๕๐๐ เป็นต้นมา เริ่มมีกระแสการท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวนิยมสินค้าหัตถกรรม ทำให้ย่านวัวลายที่เป็นย่านผลิตสินค้าหัตถกรรมในเมืองเชียงใหม่ มีความเจริญเติบโตขึ้นมาก เกิดการสร้างเฮือนแป (เรือนร้านค้าพื้นเมืองชั้นเดียวด้านหลังมีช่องและสวน) ที่หันขายทางด้านขนานออกสู่ถนน แล้วถูกรื้อเปลี่ยนเป็นอาคารห้องแถวไม้หรือครึ่งปูนครึ่งไม้ภายหลัง ปัจจุบันหลงเหลือจำนวนน้อย ส่วนเฮือนแปแบบเดิมได้หายไป ถูกแทนด้วยตึกแถวคอนกรีต

กลุ่มเจดีย์ร้างทิศใต้ประตูเชียงใหม่

ชุมชนทิดได้ประตู่เชียงใหม่เคยหนาแน่นไปด้วยการอยู่อาศัยของชาวไทเขิน ไตลื้อ และไตยวน อดีตเน้นทำหัตถกรรมและกสิกรรมเชื่อมต่อพื้นที่นอกกำแพงดินออกไปทางทิศใต้ เมื่อสังคมและเศรษฐกิจเมืองเชียงใหม่เปลี่ยนไป ทำให้เปลี่ยนลักษณะการเลี้ยงชีพไปทางด้านอุตสาหกรรมครัวเรือนและการค้า แต่พบว่าบริเวณที่มีที่อยู่อาศัยแทรกอยู่กับซากโบราณสถานจำนวนมาก เนื่องจากไม่ได้มีการวางแผนป้องกันเกี่ยวกับการใช้พื้นที่ชุมชนไว้ จึงเกิดการบุกรุกของผู้อพยพเข้าเมืองจำนวนมาก เจดียวิรางได้แก่ วัดยางกวง วัดธาตุกลาง วัดเชียงทอง เป็นต้น

ศูนย์วัฒนธรรมเชียงใหม่

ศูนย์วัฒนธรรมเชียงใหม่สร้างขึ้นโดยภาคเอกชนมานานกว่า ๔๐ ปี เป็นสถานที่จัดแสดงทางศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นให้นักท่องเที่ยวได้ชื่นชม ในโครงการประกอบไปด้วยเรือนกาแล ซ้อ-หงส์ เป็นเรือนกาแลเชียงใหม่ที่รักษาไว้ในสภาพที่สมบูรณ์ ตั้งไว้เป็นพิพิธภัณฑ์กลางแจ้ง มีหอไตรล้านนาโบราณที่ผาติกรรมมาจากวัดล้ามข้างกลางเมืองเชียงใหม่ มาไว้ลานด้านหน้าทางเข้าศูนย์ การวางผังได้แบ่งส่วนกิจกรรมเป็นหมู่บ้านชาวเขาจำลอง และส่วนแสดงทางหัตถกรรมและพิพิธภัณฑ์ผ้าโบราณ สถาปัตยกรรมแบบประยุกต์พื้นถิ่นเชียงใหม่ ทั้งกลุ่มเรือนชาวเขา เรือนชาวไต และอาคารกิจกรรมต่างๆ วัสดุก่อสร้างเน้นการใช้ไม้

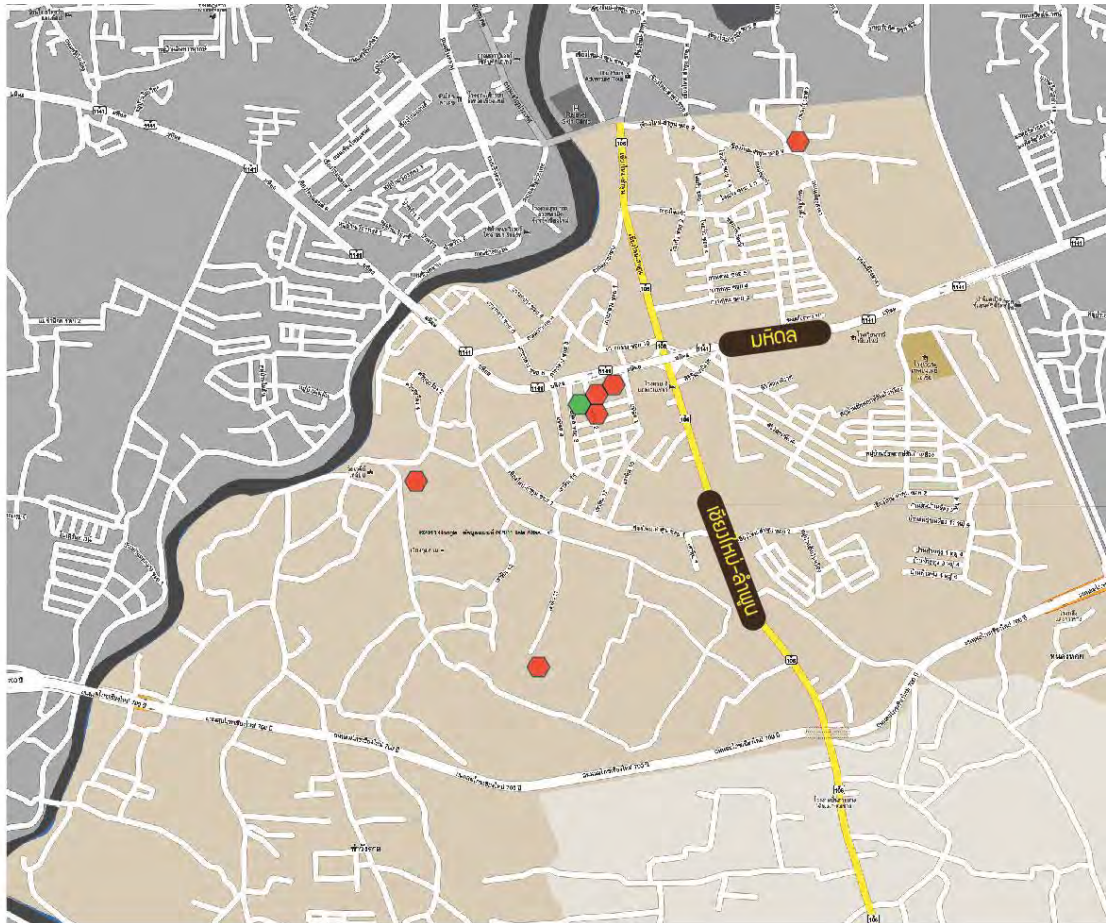
อุโบสถเงินวัดศรีสุพรรณ

เจดีย์วัดยางทอง

วัดศรีปิงเมือง

แผนที่แสดงตำแหน่งสถาปัตยกรรมบริเวณชุมชนเวียงกุมกามและวัดเส้าหิน

๓.๙ ตัวอย่างสถาปัตยกรรมบริเวณชุมชนเวียงกุมกามและวัดเส้าหิน

เป็นพื้นที่ที่มีการตั้งถิ่นฐานมาเนิ่นนานก่อนสร้างเมืองเชียงใหม่ คนพื้นถิ่นเดิมเป็นชาวลัวะและเม็ง พื้นที่ริมแม่น้ำปิงย่านนี้เป็นท่าขนส่งสินค้าทางเรือและเป็นย่านการค้าที่สำคัญมาตั้งแต่สมัยท้าวสุทไธสง แต่ประสบปัญหาน้ำท่วมในฤดูน้ำหลากอยู่เนืองๆ ทำให้พญามังรายตัดสินใจย้ายไปสร้างเมืองเชียงใหม่ที่

อยู่บนเนินทางด้านเหนือ ด้วยการเป็นชุมชนโบราณจึงปรากฏซากโบราณสถานที่โดนน้ำท่วมจำนวนมาก วัดต่างๆมีการซ่อมสร้างมาหลายยุคสมัย ศึกษาได้จากโครงสร้างและแบบแผนทางสถาปัตยกรรม

วัดเสาดิน

อยู่ทางทิศเหนือของเวียงกุมกาม ร่วมสมัยกับเวียงกุมกามช่วงพุทธศักราช ๑๘๒๗ – ๒๑๐๑ วิหารยกฐานสูงเพื่อหนีน้ำ ตัวบันไดเป็นรูปนกหัสติลิงค์ลักษณะคล้ายแม่ไก่มีหงอน โครงสร้างส่วนฐานก่ออิฐสอปูนยกเก็จ เสาและโครงสร้างหลังคาทำด้วยไม้สัก มุงด้วยกระเบื้องดินขอ ป่านลมและข้อฟ้าทำด้วยไม้แกะสลักเป็นรูปพญานาคประดับกระจกสี โครงสร้างหน้าแหลบหรือหน้าจั่วแบบมั่วตั้งใหม่ ตกแต่งลายไม้ปิดทองประดับกระจกเป็นรูปดอกประจำยาม แท่นแก้วภายในวิหาร (ฐานพระ) มีลักษณะเด่นที่สร้างเป็นสี่ชั้น คนชุมชนเดิมน่าจะเป็นชาวลัวะที่มีความคติความเชื่อเดียวกับเสาดินทิล เป็นเสาดินที่พระอินทร์ประทานลงมาเพื่อให้เกิดความสุขสงบจึงได้สร้างวัดทับลงไปในพื้นที่ หอไตรเป็นรูปแบบพื้นเมืองเชียงใหม่ อุโบสถได้รับการบูรณะใหม่โดยเพิ่มเติมลายใหม่เข้าไป ส่วนของเจดีย์ถูกบูรณะเป็นแบบอย่างของพม่า

เวียงกุมกาม

เป็นเมืองโบราณริมแม่น้ำปิงทางทิศใต้เมืองเชียงใหม่ ประกอบด้วยพื้นที่ที่มีคันดินคูน้ำล้อมรอบ แสดงให้เห็นระบบภูมิปัญญาการชักน้ำจากแม่น้ำปิงเข้าสู่คูเมือง ผังเมืองเป็นรูปคล้ายสี่เหลี่ยมผืนผ้า กลางเมืองมีตำแหน่งที่ตั้งของเสือเมืองหรือหลักเมือง ปัจจุบันตำแหน่งดังกล่าวเป็นวัดกานโถมที่พื้นเมืองเชียงใหม่ระบุว่าพญามังรายได้ให้ช่างกานโถมปรุงโครงสร้างวิหารมาจากเมืองโยนกเชียงแสนแล้วมาประกอบขึ้นที่นี่ รูปแบบโครงสร้างดังกล่าวเรียกว่าวิหารแบบ “ม้าตั้งใหม่” ถือได้ว่าเป็นรูปแบบที่พญามังรายได้นำมาให้เกิดการแพร่หลายที่เชียงใหม่

ศูนย์ข้อมูลเวียงกุมกาม

เป็นสถานที่ที่ให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับข้อมูลเวียงกุมกาม เป็นพื้นที่ที่เป็นประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยว ตัวอาคารออกแบบโดยประยุกต์สถาปัตยกรรมล้านนาประเภทวิหารในโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก ผู้ออกแบบพยายามรักษาสักส่วนรูปทรงแบบวิหารของวัดทองถิ่นเชียงใหม่โดยรอบที่ตั้ง หลังคามุงด้วยกระเบื้องลอนเคลือบสี ผังอาคารมีลักษณะสมัยใหม่เรียงลำดับตามประโยชน์ใช้สอยของศูนย์ข้อมูล วัสดุไม้ใช้ก่อสร้างแต่เพียงน้อยบริเวณหน้าจั่วและบ้านลม วัสดุส่วนอื่นเป็นวัสดุสมัยใหม่ทั้งหมด

วัดเจติยเหล็ก

ชาวเชียงใหม่เรียกว่า วัดกู่คำ สร้างขึ้นเมื่อพุทธศักราช ๑๘๓๑ โดยพญามังราย ทรงให้ช่างไปถ่ายแบบเจติย จากวัดจามเทวีลำพูน มาเป็นต้นแบบ เพื่อนำมาบรรจุพระบรมธาตุ โดยสร้างเจติยวัดนี้มีขนาดฐานกว้าง ๘ วา ๑ ศอก สูง ๒๒ วา ฐานรากเป็นชั้นทรายหยาบ ทรายละเอียด และมีศิลาแลงรองรับองค์พระเจติยที่สร้างด้วยอิฐลั่นสนอปูน ตกแต่งด้วยลวดลายปูนปั้น ส่วนยอดหุ้มทองจังโกและมีฉัตร มีคหบดีชาว

พม่าคือหลวงโยนถการบูรณะขึ้นใหม่โดยใช้ช่างจากพม่า ลักษณะสถาปัตยกรรมจึงมีรูปแบบศิลปะแบบพม่าผสม

วัดปู่เปี้ย

วัดกานโถม

หอไตรวัดเสนาหิน

แผนที่แสดงตำแหน่งสถาปัตยกรรมบริเวณชุมชนวัดตันแก้วและวัดบ้านกาด

๓.๑๐ ตัวอย่างสถาปัตยกรรมบริเวณชุมชนวัดตันแก้วและวัดบ้านกาด

ตำบลขุนคองตำบลขุนคองเป็นแหล่งชุมชนสำคัญหนึ่งในอำเภอหางดง ในอดีตเป็นพื้นที่เมืองละโว้อันเป็นหน้าด่านเมืองหริภุญชัย ได้ถูกลดความสำคัญลงไปในสมัยล้านนา ปัจจุบันประกอบไปด้วย ๔ หมู่บ้าน คนในชุมชนเป็นคนผสมผสานชาติพันธุ์ไตลื้อเมืองยองและลัวะมาแต่โบราณ ปัจจุบันสภาพแวดล้อมภูมิทัศน์ชุมชนได้เปลี่ยนแปลงไปมาก เนื่องจากความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะธุรกิจการ

ท่องเที่ยวและการผลิตสินค้าหัตถกรรมจากไม้ สภาพแวดล้อมชุมชนหมู่บ้านมีหอเสื่อบ้านกลางชุมชน รายล้อมด้วยทุ่งข้าวกว้างใหญ่ มีทางสัญจรเชื่อมกันระหว่างหมู่บ้าน วัดตั้งอยู่ขอบหมู่บ้านติดกับทุ่งนา ทิศใดทิศหนึ่ง เรือนไม้โบราณถูกรื้อไปเกือบหมด ยังหลงเหลือหลงข้าวจำนวนหนึ่งให้ศึกษา

วัดต้นแก้ว

ปัจจุบันหลงเหลือสถาปัตยกรรมโบราณคือซากองค์เจดีย์เพียงอย่างเดียว เป็นสิ่งสะท้อนถึงความเจริญของพื้นที่ที่เคยมีชื่อว่าเวียงละไว จากรูปแบบที่เห็น เจดีย์มีลักษณะเป็นสถาปัตยกรรมแบบล้านนา ประมาณ พุทธศตวรรษที่ ๒๒ ลงมา เพราะมีรูปแบบฐานเขียง องค์เจดีย์สี่เหลี่ยมยกเก็จ ส่วนยอดเจดีย์พังทลายไปไม่สามารถเห็นรูปแบบเดิม วิหารเดิมน่าจะอยู่ด้านทิศตะวันออกของเจดีย์ตามคติการวางผังแบบวัดในล้านนา

วัดบ้านกาด

เป็นวัดชุมชนบ้านกาดซึ่งอยู่ติดกับบ้านต้นแก้ว สันนิษฐานว่ามีอายุใกล้เคียงหรือน้อยกว่าวัดต้นแก้ว รูปแบบสถาปัตยกรรมเจดีย์ที่ปรากฏเป็นรูปแบบที่ถูกบูรณะผิดเพี้ยนไป แต่ส่วนฐานและองค์เจดีย์ คล้ายคลึงกับเจดีย์วัดต้นแก้ว น่าจะมีรูปแบบที่เหมือนกัน วิหารเป็นรูปแบบที่สร้างใหม่โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวอุโบสถ สองอาคารสร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก มีการตกแต่งปูนหล่อและจกสีบางส่วน ในวัดมีกุฏิ ที่สร้างขึ้นเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๓๗ มีรูปแบบอิทธิพลของอาคารไม้โคโลเนียลแบบกลายๆ คือมี โครงสร้างหลักเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก ผนังและโครงหลังคาส่วนบนเป็นไม้ ตกแต่งด้วยคิ้วไม้และแผ่นไม้ ฉลุลาย หลังคาทรงปั้นหยาคลุมด้วยกระเบื้องลอนคู่

เรือนพื้นบ้านหลังสุดท้ายของบ้านกาด

เจ้าของเรือนคือตามา บ้านเลขที่ ๖๓ ต.ขุนคอง เป็นเรือนพื้นบ้านที่เหลือหลังสุดท้ายที่สะท้อนภูมิปัญญาในการก่อสร้างบ้านของชาวล้านนา รูปแบบเรือนเป็นเรือนยุคหลังที่พัฒนามาจากเรือนกาแล มีอายุเรือนประมาณ ๔๗ ปี เดิมมีสมาชิกในครอบครัวประมาณ ๗ คน ตัวเรือนแบ่งเป็นเรือนนอนสองเรือนแยกกลางด้วยฮ่อมชาน (ทางเดินกลาง) ส่วนชานมุงด้วยหลังคามีสองชั้นแผ่นด้านข้างและม้านั่งด้านหน้าใต้ถุนโล่งเพื่อเก็บของใช้ในชีวิตประจำวันและเลี้ยงสัตว์ถือเป็นพื้นที่เอนกประสงค์ เสาหน้าบันได้เรียกว่า “เสาแหล่หมา” บนเรือนมีเต็นหน้าห้องนอน และครัวด้านหลัง เดิมหลังคาเป็นกระเบื้องดินเผา ฝาผนังยังเหลือส่วนที่เป็นวัสดุแบบเดิมด้านหลังเรือน คือ ฝาซี่ล่าย หรือฝาที่มีโครงไม้สานด้วยไม้ไผ่

หลองข้าว

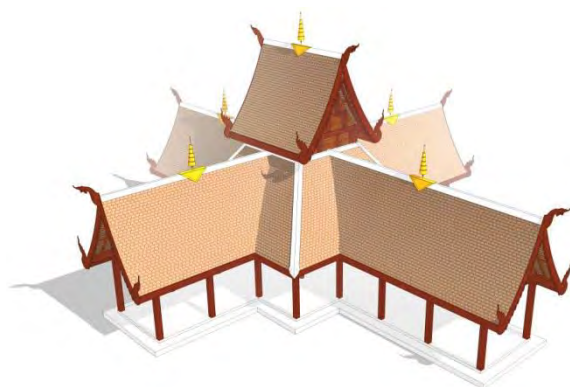
ในชุมชนบ้านกาดและบ้านต้นแก้วยังพอหลงเหลือหลองข้าวที่มีสภาพสมบูรณ์ ในอดีตชาวบ้านจะใช้ไม้สักสร้างเรือนและหลองข้าว หลังคามุงด้วยกระเบื้องดินขอ หลองข้าวเป็นสิ่งแสดงฐานะของครัวเรือน บ้านที่มีฐานะดีมักมีหลองข้าวไม้สักขนาดใหญ่ สร้างในสัดส่วนและการตกแต่งที่งดงาม ชาวล้านานิยมสร้างหลองข้าวไว้ติดกับช่วงบ้านด้านหน้าเรือนใกล้กับทางเข้าบ้าน เพื่อสะดวกในการขนข้าวที่เก็บเกี่ยวมาจากทุ่ง ปกติหลองข้าวไม่มีบันได หากต้องการขึ้นจะใช้เก็น (บันไดลิง) ไต่ขึ้นไปเพื่อนำข้าวลงมา ในอดีตจะมีการทำพิธียกข้าวขึ้นหลอง เป็นการบูชาพระแม่โพสพ หลองข้าวมีเสาที่ใหญ่แข็งแรงทนทาน และนิยมทำสิ่งกันขวางรอบเสาเพื่อไม่ให้สัตว์เล็ก เช่น กระจอกและหนูสามารถปีนขึ้นไปกัดแทะข้าวได้

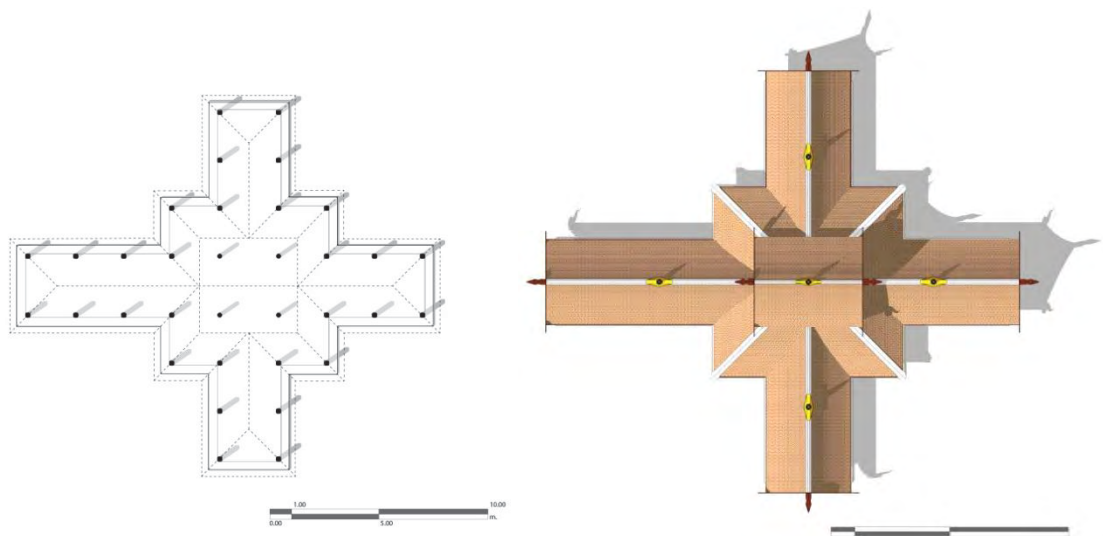
ภูมิทัศน์ข้างถนนในชุมชนบ้านกาด

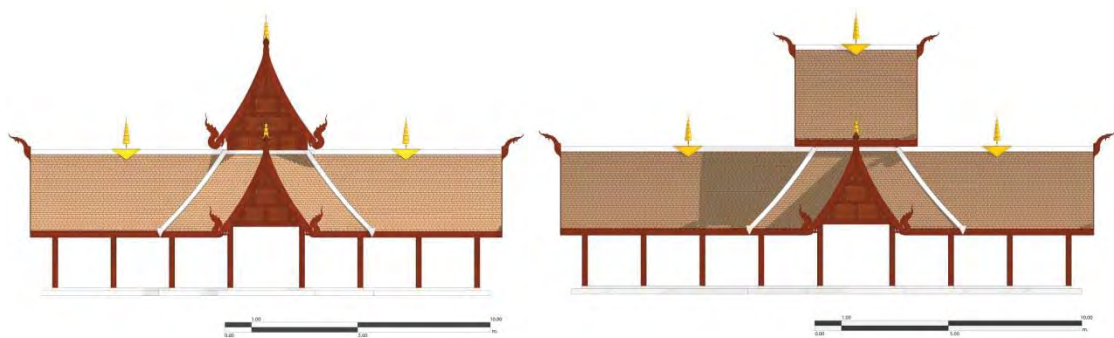
หอเสื่อบ้าน

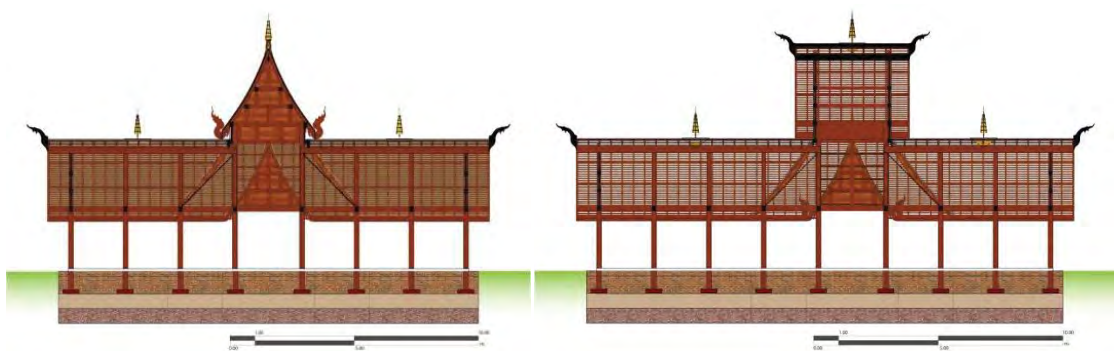
รูปทัศนียภาพและส่วนแสดงโครงสร้างหลังคาศาลาสร่งน้ำพระธาตุวัดตันเกว่น

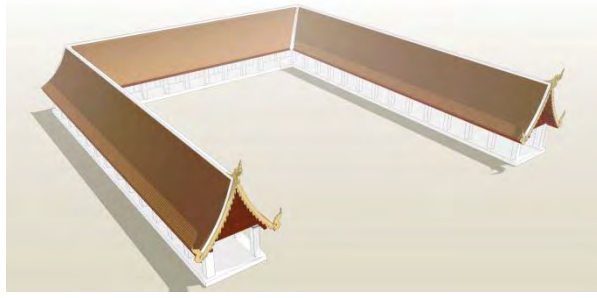
ผังพื้นและผังหลังคาศาลาสร้งน้ำพระธาตุดันเกว้น

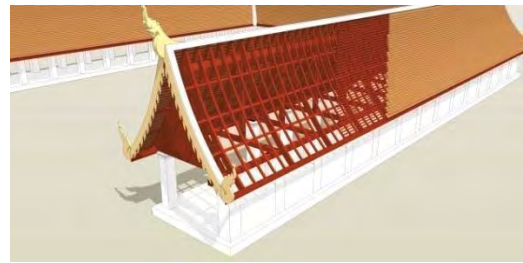
รูปด้านทิศตะวันออกและรูปด้านทิศเหนือศาลาสร้งน้ำ

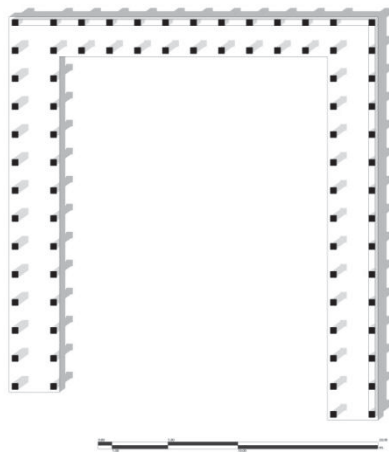
รูปตัดตามขวางและตามยาวของศาลาสร้งน้ำ

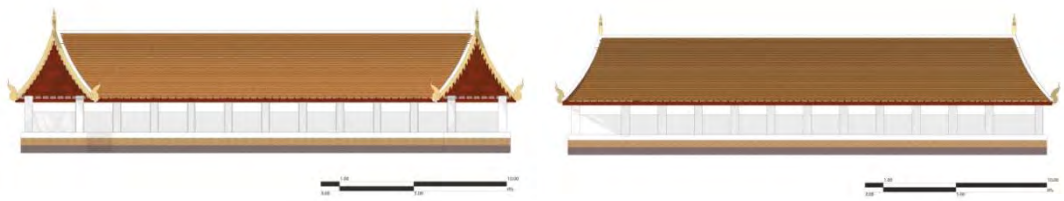
รูปทัศนียภาพศาลาบาตรวัดตันเก่วน

รูปทัศนียภาพและส่วนแสดงโครงสร้างหลังคาศาลาบาตรวัดตันเก่วน

ผังพื้นและผังหลังคาศาลาบาตรวัดตันเก่วน

รูปด้านทิศตะวันออกและทิศตะวันตกของศาลาบาตรวัดต้นแก้ว

รูปตัดตามขวางและรูปด้านทิศใต้ของศาลาบาตรวัดต้นแก้ว

บรรณานุกรม

เชาวลิต สัยเจริญ. ๒๕๕๔. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่องการวิเคราะห์โครงสร้างและวัสดุ

สถาปัตยกรรมล้านนา. เชียงใหม่: คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

_____. ๒๕๔๕. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่องอิทธิพลด้านคติความเชื่อเรื่องผีที่มีผล

ต่อรูปแบบสถาปัตยกรรมล้านนาในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: คณะ

สถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สมโชติ อ๋องสกุล. ๒๕๔๖. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการวิจัยประวัติศาสตร์ชุมชนเมือง

เชียงใหม่: การสร้างประวัติศาสตร์ท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

สร้อยดี อ๋องสกุล. ๒๕๕๑. เวียงกุมกาม การศึกษาประวัติศาสตร์ชุมชนโบราณล้านนา. เชียงใหม่:

สร้อยดี อ๋องสกุล. ๒๕๕๓. ประวัติศาสตร์ล้านนา. กรุงเทพฯ: อมรินทร์ พริ้นติ้ง.

สำนักนายกรัฐมนตรื. ๒๕๑๔. ตำนานพื้นเมืองเชียงใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรื.

ภาคผนวก

โปสเตอร์นำเสนอในงานวันวิชาการมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ประจำปี ครั้งที่ ๗
ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ ๒๓ – ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ประวัติศาสตร์เมืองชัยภูมิใน มิตีสถาปัตยกรรม

ภายใต้โครงการวิจัยและพัฒนาเครือข่ายหนุนเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 สถานศึกษาในจังหวัดชัยภูมิ

พศ.ดร. ชาวลิต สัยอารีณู

ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยชัยภูมิ

ความเป็นมาของงานวิจัย

โครงการศึกษาประวัติศาสตร์เมืองชัยภูมิใน มิตีสถาปัตยกรรม

จากสภาพปัญหาของเยาวชนและประชาชนในท้องถิ่นขาดความรู้ด้านประวัติศาสตร์เบื้องต้น ด้วยระบบการศึกษาที่เป็นการศึกษาองค์ความรู้ประวัติศาสตร์จากส่วนกลาง ทำให้เกิดโครงการวิจัยและพัฒนาเครือข่ายในท้องถิ่นโดยกลุ่มเครือข่ายในพื้นเพื่อเสริมการเรียนรู้ด้านประวัติศาสตร์ในระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ ๔ - ๖ สถานศึกษาในจังหวัดชัยภูมิ ภายใต้การสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ มหาวิทยาลัยชัยภูมิ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและการปกครองส่วนท้องถิ่น วิจัยเรื่องนี้เป็นเครือข่ายหนึ่งของมหาวิทยาลัยเก่า มีนักวิจัยเป็นคณาจารย์มหาวิทยาลัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านประวัติศาสตร์จากพื้นเพในถิ่นกำเนิดจากมิตีสถาปัตยกรรม เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านประวัติศาสตร์เบื้องต้นในชั้นเรียน ป็นหน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับเมืองชัยภูมิในระดับประถมศึกษา ๔ ขึ้นไปและประชาชนผู้สนใจ เป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้โดยมีสารานุกรมเป็นอุปกรณ์ประกอบการเรียนรู้

พื้นที่ของงานวิจัยอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของจังหวัดชัยภูมิ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์เมืองชัยภูมิใน มิตีสถาปัตยกรรม และนำเสนอในรูปแบบของสารานุกรมการเรียนรู้

ภาพนี้เป็นภาพของอาคารโบราณในจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์เมืองชัยภูมิใน มิตีสถาปัตยกรรม และนำเสนอในรูปแบบของสารานุกรมการเรียนรู้

แผนที่เมืองชัยภูมิใหม่

ด้านทิศตะวันตกและทิศตะวันออก

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์เมืองชัยภูมิใน มิตีสถาปัตยกรรม และนำเสนอในรูปแบบของสารานุกรมการเรียนรู้

ภาพนี้เป็นภาพของอาคารโบราณในจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

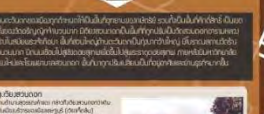
ภาพนี้เป็นภาพของอาคารโบราณในจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

ภาพนี้เป็นภาพของอาคารโบราณในจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

ภาพนี้เป็นภาพของอาคารโบราณในจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

ภาพนี้เป็นภาพของอาคารโบราณในจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

ภาพนี้เป็นภาพของอาคารโบราณในจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

ภาพนี้เป็นภาพของอาคารโบราณในจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

ภาพนี้เป็นภาพของอาคารโบราณในจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

ภาพนี้เป็นภาพของอาคารโบราณในจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

ภาพนี้เป็นภาพของอาคารโบราณในจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

ภาพนี้เป็นภาพของอาคารโบราณในจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

งานเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชน

ข่าวสด **บ้านหมี่สง**

วิชาการ.คอม **U2DATE** **VOM FM100**

มูลนิธิเพื่อการศึกษาไทย

รศ.สมโชค อ่องสกุล

หัวหน้าโครงการวิจัย

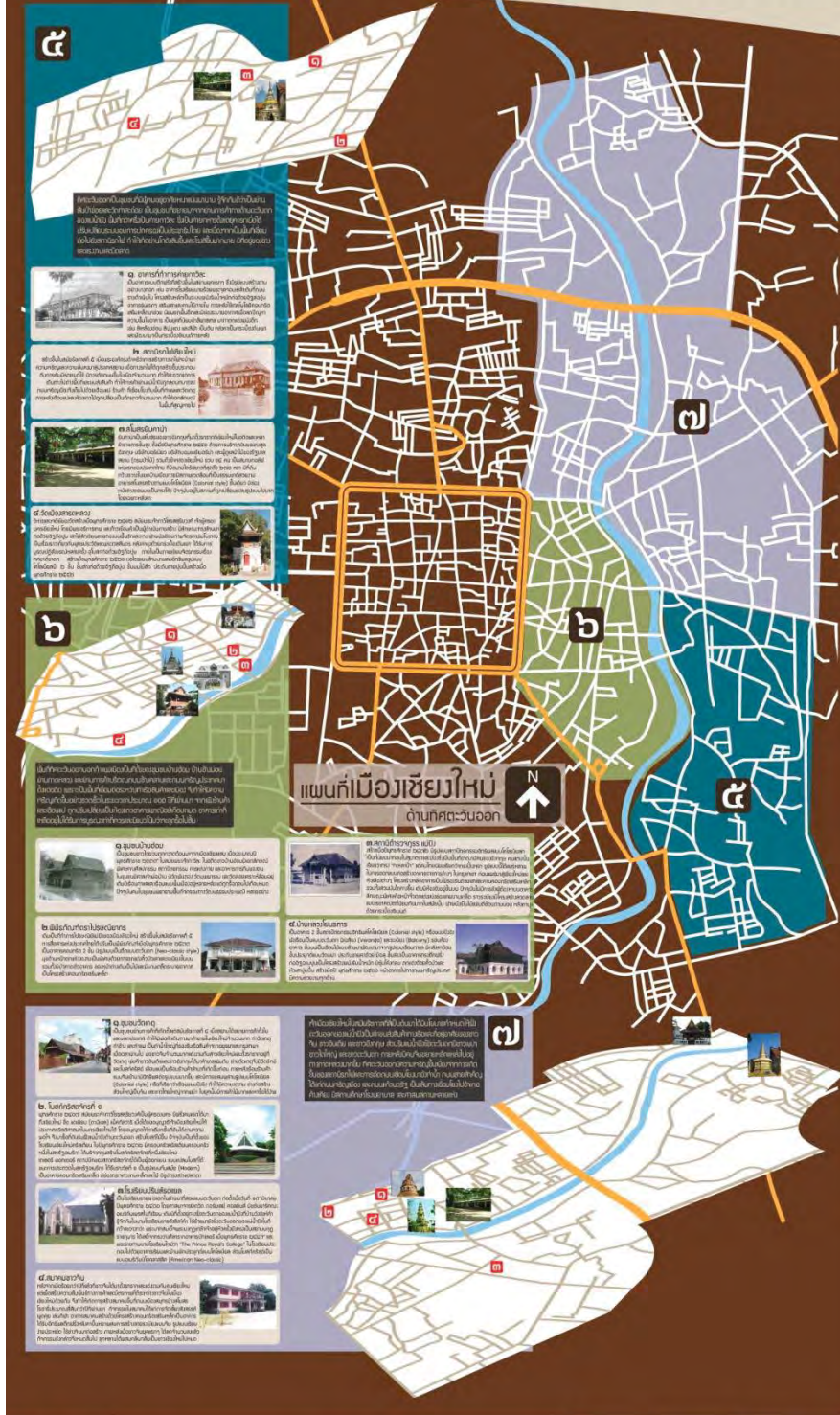
ข้อมูลเพิ่มเติม : <http://llen.edu.cm.ac.th>

ประวัติศาสตร์เมืองชัยภูมิใน มิตีสถาปัตยกรรม

ภายใต้โครงการวิจัยและพัฒนาเครือข่ายหนุนเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 สถานศึกษาในจังหวัดชัยภูมิ

พศ.ดร. ชาวลิต สัยอาริณ

ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยชัยภูมิ

งานเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชน

ข่าวสด **บ้านหมี่**

วิชาการ.คอม **U2DATE** **VOM FM100**

ข่าวสด **บ้านหมี่**

รศ.สมบัติ อ่องสกุล

หัวหน้าโครงการวิจัย

LLN

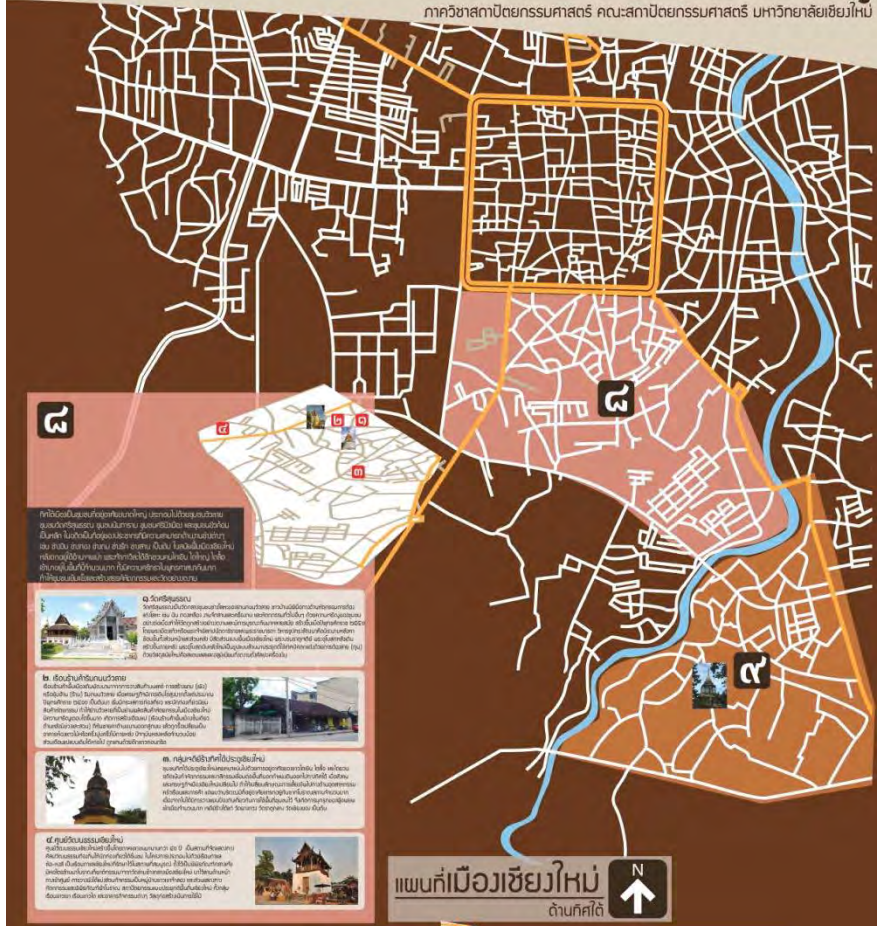
ข้อมูลเพิ่มเติม : <http://llen.edu.cm.ac.th>

มิติสภาปัตยกรรม

การวิจัยและพัฒนาเครือข่ายหนุนเสริมการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 สถานศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่

ພຣ.ດຣ. ເຂົາວລິຕ ສັຍຈຣິນຸ

ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ກາບເພຍແພຣ່ພ່ານສີ່ມວລຊ

ข่าวสด **บ้านเพื่อง**
 ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๖.๐๐ น. www.banmuang.co.th

วิชาการ.คอม
 ๙๙ ปี พลันไทยเพื่อการศึกษาไทย

UPDATE

VOM
FM100

รศ.สมโชติ อ๋องสกุล
คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์

ข้อมูลเพิ่มเติม : <http://llen.edu.cmu.ac.th>

ประวัติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เชาวลิต สัยเจริญ

1. ชื่อ – นามสกุล (ภาษาไทย) เชาวลิต สัยเจริญ
(ภาษาอังกฤษ) Chaowalid Saicharoent

2. ตำแหน่ง Assistant Professor Doctor

3. ประวัติการศึกษา

2010	PhD (Architecture), School of the Built Environment, Oxford Brookes University, UK
1997	Master of Housing Development (MHD.), Faculty of Architecture, Chulalongkorn University, Bangkok
1996	B.B.A. (Construction Management), Faculty of Business Administration, Sukhothai Thammathirat University, Bangkok
1992	B.ARCH (Honors), Faculty of Architecture, King Mongkut Institute of Technology, Lad Kra Bang, Bangkok

3. ประสบการณ์ งานและวิชาชีพ

2541 - ปัจจุบัน	สถาปนิก และ อาจารย์ข้าราชการประจำ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2540	อาจารย์พิเศษ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
2540	อาจารย์พิเศษ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต
2535 - 2541	หัวหน้าสถาปนิก บริษัทกฤษตามหานครจำกัด (มหาชน)

4. ใบประกอบวิชาชีพสถาปนิก เลขที่ ภ-สถ.3269

5. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ

- การออกแบบสถาปัตยกรรมทั่วไป
- สถาปัตยกรรมล้านนา
- สถาปัตยกรรมพื้นถิ่น
- สถาปัตยกรรมไทยและสถาปัตยกรรมร่วมสมัย
- การพัฒนาที่อยู่อาศัย (เคหการ)

6. ผลงานทางวิชาการ

- 6.1 เชาวลิศ สัยเจริญ. (2554). **Lanna Cultural Landscape conditions remaining in Chiang Mai City** (สภาพภูมิทัศน์วัฒนธรรมล้านนาที่คงเหลือในเมืองเชียงใหม่), Faculty of Architecture, Chiang Mai University (วิจัย)
- 6.2 เชาวลิศ สัยเจริญ. (2554). **An analysis of Structure and Materials in Lanna Architecture** (การวิเคราะห์โครงสร้างและวัสดุสถาปัตยกรรมล้านนา), Faculty of Architecture, Chiang Mai University (วิจัย)
- 6.3 เชาวลิศ สัยเจริญ. (2553). **Designing Lanna contemporary architecture in archeological area: a case study for multipurpose building design in Wat Pan Sao Practice the Dharma Center** (การออกแบบสถาปัตยกรรมล้านนาร่วมสมัยในเขตโบราณสถาน: กรณีศึกษาเพื่อออกแบบอาคารเอนกประสงค์ในศูนย์ปฏิบัติธรรมวัดปันเสา) poster presentation in Research Festival Week Nov2010, Chiang Mai: Chiang Mai University (เผยแพร่วิจัย)
- 6.4 เชาวลิศ สัยเจริญ. (2552). **An Analysis of Structures and Building Materials of Lanna Viharn**, (การวิเคราะห์โครงสร้างและวัสดุวิหารล้านนา), poster presentation in Research Festival Week Nov2008, Chiang Mai: Chiang Mai University (เผยแพร่วิจัย)
- 6.5 เชาวลิศ สัยเจริญ. (2552). **Imitated tradition: crisis or survival of Lanna architecture** (ประเพณีลอกเลียน: วิกฤตหรือความอยู่รอดของสถาปัตยกรรมล้านนา), CDAST International Conference 2009, 23-24 May 2009 at Mahachulalongkornrajavidyalaya University Wang Noi, Ayutthaya (เผยแพร่วิจัย)
- 6.6. เชาวลิศ สัยเจริญ. (2552). **Vernacular Architecture in Amphur Pasang, Lampoon province** (สถาปัตยกรรมพื้น ถิ่นในอำเภอบางช้าง จังหวัดลำพูน), Faculty of Architecture, Chiang Mai University (วิจัย)
- 6.7 เชาวลิศ สัยเจริญ. (2551). **A local intelligence in vernacular houses in Chiang Mai and Luang Prabang** (ภูมิปัญญาในสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น ประเภทที่อยู่อาศัย ของจังหวัดเชียงใหม่และเมืองหลวงพระบาง) The 3rd International Symposium on Architecture & Culture in Suvarnabhumi 2008, 20 – 26 October 2008 at Faculty of Architecture, Khon Kaen University, Khon Kaen (เผยแพร่วิจัย)
- 6.8 เชาวลิศ สัยเจริญ. (2550). **The survival of Lawa vernacular architecture in Mae Chaem, Thailand** (การดำรงอยู่ของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นละว้าในแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่), International symposium on architecture & culture in Suvarnabhumi, King Mongkut Institute of Technology at Lad Krabang Bangkok, August. (เผยแพร่วิจัย)
- 6.9 เชาวลิศ สัยเจริญ และ คณะ. (2549). **Local Intelligence in Vernacular Houses in Chiang Mai (Thailand) and Luang Prabang (Laos)** (การศึกษาเปรียบเทียบสภาพชุมชนที่อยู่อาศัย และสถาปัตยกรรม ในหมู่บ้านพื้นถิ่นของเชียงใหม่ และหลวงพระบาง), Faculty of Architecture, Chiang Mai University (หัวหน้าวิจัย)
- 6.10 เชาวลิศ สัยเจริญ. (2546). **Haen Tai Leu** (เฮือนไตลื้อ), Chiang Mai, Hom Poom Journal of Faculty of Architecture, Chiang Mai University (เผยแพร่วิจัย)

- 6.11 ชาวลิต สัยเจริญ. (2546). **Haen Pae: Adaptation of Chiang Mai Vernacular Architecture** (เขียนแปล: จุดเปลี่ยนของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นเมืองเชียงใหม่), Bangkok: Sarasat Journal 2002, Chulalongkorn University (เผยแพร่วิจัย)
- 6.12 ชาวลิต สัยเจริญ. (2546). **The Concept for the Revitalization of Wat Ked Community: the Historical and Commercial Area on the Ping River in Chiang Mai** (แนวคิดการฟื้นฟูย่านวัดเกต: ย่านประวัติศาสตร์และย่านการค้าริมแม่น้ำปิง เชียงใหม่), a paper for the academic committee of the International Symposium/Workshop presentation on Modernity, Tradition, Culture, and Water, held on October 29-31, Kasetsart University (เผยแพร่วิจัย)
- 6.13 ชาวลิต สัยเจริญ. (2543). **A Study of the Old Shop houses in Chiang Mai (Haen Pae)** (เรือนร้านค้าโบราณในเชียงใหม่), Faculty of Architecture, Chiang Mai University (วิจัย)
- 6.14 ชาวลิต สัยเจริญ. (2543). **The Influences of Spiritual Beliefs on Lanna Architecture in Amphur Muang, Chiang Mai Province** (อิทธิพลด้านคติความเชื่อเรื่องผีที่มีผลต่อรูปแบบสถาปัตยกรรมล้านนาในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่), Sarasat Journal 2000, Chulalongkorn University (เผยแพร่วิจัย)
- 6.15 ชาวลิต สัยเจริญ. (2543). **The Influences of Spiritual Beliefs on Lanna Architecture in Amphur Muang, Chiang Mai Province** (อิทธิพลด้านคติความเชื่อเรื่องผีที่มีผลต่อรูปแบบสถาปัตยกรรมล้านนาในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่), Faculty of Architecture, Chiang Mai University (วิจัย)
- 6.16 ชาวลิต สัยเจริญ. (2542). **The Development of Lanna Human Settlement and the Identities of Chiang Mai** (พัฒนาการการตั้งถิ่นฐานมนุษย์ในล้านนาและอัตลักษณ์เมืองเชียงใหม่), at the conference Training Guidelines for Conservation and Regeneration of Historic Cities, Bangkok: Faculty of Architecture, Chulalongkorn University 8-10 Jan 1999 (เผยแพร่วิจัย)
- 6.17 ชาวลิต สัยเจริญ. (2542). **The Study for Planning, Design and Construction in Chum Chon Kan Rean Ru Som Dej Ya Project** (การศึกษาเพื่อการวางผัง ออกแบบ และก่อสร้างโครงการชุมชนการเรียนรู้สมเด็จพระเจ้า), (Assistant Researcher), Faculty of Architecture, Chiang Mai University (วิจัยร่วม)

7. เอกสารคำสอน

- 7.1 ชาวลิต สัยเจริญ. (2554). **Housing Development** (การพัฒนาที่อยู่อาศัย), คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 7.2 ชาวลิต สัยเจริญ. (2544). **สถาปัตยกรรมล้านนาประยุกต์**, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 7.3 ชาวลิต สัยเจริญ. (2541). **การวาดเส้นและเขียนแบบสถาปัตยกรรม**, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

8. งานวิทยากรบรรยาย

8.1 ได้รับเชิญเป็นวิทยากรทั้งในและนอกสถานที่ให้กับคณะอาจารย์และนักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

- มหาวิทยาลัยรังสิต
- มหาวิทยาลัยศิลปากร
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าฯ ชลบุรี
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- University of Kyoto, Japan
- University of Denmark, Denmark
- University of Michigan, USA
- University Technology MARA, Malaysia
- The National University of Singapore

หัวข้อการบรรยาย ได้แก่

สถาปัตยกรรมล้านนา

สถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

ประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่และสถานที่สำคัญ

การประยุกต์สถาปัตยกรรมล้านนา

การอนุรักษ์สถาปัตยกรรมในเมืองเชียงใหม่

ภูมิทัศน์วัฒนธรรมล้านนา

โครงสร้างสถาปัตยกรรมล้านนา

การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนต่อการพัฒนาเมืองและสถาปัตยกรรมในเมืองเชียงใหม่

8.2 ได้รับเชิญจากองค์กรการปกครองท้องถิ่น วัด และชุมชน

- วัดโลกโมฬีและโยธาธิการจังหวัดเชียงใหม่ (บรรยายเรื่อง ความเหมาะสมของการใช้ องค์ประกอบที่เป็นสัญลักษณ์ด้านคติความเชื่อต่างๆ ในสถาปัตยกรรมสมัยใหม่)
- วัดอุโมงค์ (เรื่องการออกแบบเมรุเผาศพ)
- เทศบาลตำบลเวียงของ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน (เรื่องไขข้อข้องใจในเอกลักษณ์เก่าแก่และ สะละไนในเรือนพื้นถิ่นแถบที่ราบลุ่มแม่น้ำปิง เพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในการอนุรักษ์ เรือนในชุมชน)
- เทศบาลตำบลแม่ฮี้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (เรื่องการสร้างโปรแกรมและเตรียมตัว เพื่อการออกแบบโครงการศูนย์ต้องรับนักท่องเที่ยว)

- สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (เรื่องภูมิปัญญาในสถาปัตยกรรมล้านนา) อบรมประชาชนทั่วไป

9. งานที่ปรึกษาและออกแบบ

- 9.1 สถาปนิกที่ปรึกษาโครงการและจัดทำแบบขุ้มปายวัดและโครงการสร้างกุฏิสงฆ์ วัดป่าแดง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ (2554)
- 9.2 สถาปนิกที่ปรึกษาโครงการและจัดทำแบบเพื่อบุรุษอุโบสถวัดป่าแพ่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ (2554)
- 9.3 สถาปนิกที่ปรึกษาโครงการและกรรมการวัดอุโมงค์ในการจัดทำแผนแม่บทการใช้ที่ดินในวัดอุโมงค์ (สวนพุทธธรรม) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ (2554)
- 9.4 สถาปนิกที่ปรึกษาโครงการอนุรักษ์วิหารวัดพุทธเอ็น อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ (2554)
- 9.5 คณะกรรมการสถาปนิกที่ปรึกษาโครงการอนุรักษ์อุโมงค์ วัดอุโมงค์ (สวนพุทธธรรม) จังหวัดเชียงใหม่ (2553 – ปัจจุบัน)
- 9.6 สถาปนิกที่ปรึกษาและออกแบบเมรุ สุสานชุมชน อุโมงค์ ตำบล สุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ (2553 – ปัจจุบัน)
- 9.7 คณะกรรมการการศึกษาเพื่อพัฒนาโครงการ ศูนย์ปฏิบัติธรรมวัดปันเส้า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในนามมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสถาปนิกออกแบบอาคาร ในศูนย์ปฏิบัติธรรมวัดปันเส้าฯ (2553 - ปัจจุบัน)
- 9.8 สถาปนิกที่ปรึกษาและออกแบบ สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลแม่เย็น อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน (2553 - 2554)
- 9.9 สถาปนิกที่ปรึกษาและออกแบบ ศูนย์ต้อนรับนักท่องเที่ยว บ้านแม่ฮี้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (2553)
- 9.10 สถาปนิกที่ปรึกษาและออกแบบ การจัดภูมิทัศน์และอาคารในพื้นที่วัดดวงดี อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ (2552 – ปัจจุบัน) ประกอบไปด้วย มณฑปประดิษฐานพระพุทธรูป, อาคารศาลาพิธีการ เอนกประสงค์สองชั้น, อาคารกุฏิและพิพิธภัณฑสถานสามชั้น
- 9.11 สถาปนิกโครงการวางผังแม่บท มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร (2550)
- 9.12 สถาปนิกร่วมวางผังและออกแบบอาคารใน โครงการวางผังแม่บท มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร (2544) อาคารหอประชุม (ปรับปรุง), อาคารสาลารอดโดยสาร, อาคารศาลเจ้าพ่อหนองหญ้าไทร, อาคารหอพระพุทธ
- 9.13 สถาปนิกโครงการวางผังแม่บท มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต (2543)
- 9.14 สถาปนิกร่วมออกแบบอาคารสำนักงานคณบดี สถาบันราชภัฏพิษณุโลก (ทุ่งทะเลแก้ว) (2542)

10. งานออกแบบส่วนตัวทางวิชาชีพสถาปนิก

- 10.1 บ้านในสวนชั้นเดียวสไตล์โมเดิร์น ขนาดประมาณ 150 ตรม. อำเภอเมือง จ.เชียงใหม่ (2554)
- 10.2 บ้านเดี่ยวชั้นเดียวสไตล์คันทรี่ร่วมสมัย ขนาดประมาณ 500 ตรม. อำเภอเมือง จ.เชียงใหม่ (2554)
- 10.3 งานเสนอโครงการออกแบบปริสอร์ตสไตล์ล้านนาริมแม่น้ำปิง (ขึ้นแบบร่าง) มูลค่าโครงการ 170 ล้านบาท (2552)
- 10.4 งานออกแบบโกดังเก็บสินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าและเครื่องมือเพื่อการเกษตรในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ขนาดประมาณ 800 ตรม. (2547)
- 10.5 งานออกแบบบ้านพักอาศัยตากอากาศชั้นเดียวสไตล์รีสอร์ท ขนาดประมาณ 380 ตรม. จังหวัดเพชรบูรณ์ (2546)
- 10.5 งานออกแบบบ้านพักอาศัยสี่ชั้นสไตล์ร่วมสมัย พร้อมชั้นคาเฟ่ในเมืองเชียงใหม่ ขนาดประมาณ 1000 ตรม. (2540)
- 10.6 งานออกแบบบ้านสไตล์ล้านนาร่วมสมัยสองชั้น ขนาดประมาณ 420 ตรม. ตำบลต้นธง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน (2539)
- 10.7 งานออกแบบบ้านชั้นเดียวสไตล์ร่วมสมัย ขนาดประมาณ 280 ตรม. ตำบลต้นธง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน (2539)
- 10.8 งานออกแบบคอนโดมิเนียมสูง 8 ชั้น ริมแม่น้ำเจ้าพระยาสไตล์ นีโอ-คลาสสิก ขนาด 200 ยูนิต จังหวัดกรุงเทพฯ (2539)
- 10.7 งานออกแบบโฮมออฟฟิศ 3 ชั้น 3 แบบ ย่านถนนลาดพร้าว จำนวน 5 หลัง ขนาดหลังละประมาณ 650 ตรม. จังหวัดกรุงเทพฯ (2538)
- 10.8 งานออกแบบและตรวจงานโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้ระดับสูงแบบมารีนาริมแม่น้ำนครชัยศรี อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม บ้านริมแม่น้ำและทะเลสาบ และมีท่าจอดเรือยอร์ชส่วนตัว ขนาดโครงการประมาณ 27 ไร่ มูลค่าโครงการประมาณ 1,750 ล้านบาท ร่วมวางแผนการวางผัง การทำการตลาด การสร้างแนวคิดสไตล์บ้าน ออกแบบบ้านและยอร์ชคลับ การส่งเสริมการโฆษณา และการบริการลูกค้า (2538)
- 10.9 งานออกแบบและตรวจงานกอล์ฟคลับสำหรับสนามกอล์ฟ 27 หลุม อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ขนาดประมาณ 2,800 ตรม. มูลค่าโครงการประมาณ 80 ล้านบาท (2538)
- 10.10 งานออกแบบและตรวจงานโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้ระดับสูงริมสนามกอล์ฟและทะเลสาบ ร่วมผังและเป็นสถาปนิกออกแบบบ้าน ทาวเฮ้าส์ และอาคารพาณิชย์ ในขนาดและสไตล์ต่างๆ ประมาณ 40 แบบ (2537)
- 10.11 งานออกแบบโรงงานแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรขนาดประมาณ 3,000 ตรม. ที่จังหวัดชลบุรี
- 10.12 งานออกแบบโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้ระดับปานกลางถึงระดับสูงในแถบปริมณฑลของ กรุงเทพฯ 5 โครงการ เป็นสถาปนิกออกแบบบ้าน ทาวเฮ้าส์ และอาคารพาณิชย์ ในขนาดและสไตล์ต่างๆ ประมาณ 80 แบบ (2536)

10.11 งานออกแบบสำนักงานขายชั้นเดียว โครงการที่อยู่อาศัยแบบร่วมสมัย 2 แห่ง ขนาดประมาณ 200
ตรม. ต่ออาคาร (2536)